

Hoe de gemeente een betere rol in kan spelen in de zorg voor psychiatrische patiënten:

*schakel **ervaringsdeskundigen** in*

- de transities in de zorg pakken niet goed uit voor veel mensen met een psychiatrisch beperking
Het aantal bedden in GGZ-instellingen is sterk verminderd. Voor mensen met psychiatrische problemen kan herstel in de maatschappij beter zijn dan herstel binnen de instelling.
MAAR: dat vraagt wel om goede begeleiding en vroege signalering van terugval. De gemeente heeft daar een belangrijke rol in. Die begeleiding buiten de instellingen schiet op allerlei gebieden tekort

- waarom blijven veel gemeenten in gebreke?
Veel gemeenten schieten in hun nieuwe rol bij de extramurale begeleiding tekort. Ook de gemeente Deventer. De belangrijkste reden daarvan is het gebrek aan kennis van de psychiatrie binnen de gemeente. En het feit dat men zich dat onvoldoende bewust is.
Dat wreekt zich onder meer in keukentafelgesprekken en gesprekken over toeleiding naar dagbesteding, beschermd wonen, scholing of beschut werken. En in de jeugdpsychiatrie (tot 18 jaar), bij de doorverwijzing naar de psychiater. Landelijk is de ervaring dat gemeenten vaak te laat doorverwijzen, waardoor de behandeling veel langer kan duren (en meer kost) dan nodig was geweest.

- Hoe belangrijk is kennis van de psychiatrie voor een gemeente?
Een psychiatrische stoornis is een uitermate complexe en deels nog onbegrepen ziekte. Er bestaat veel onbegrip en verkeerde beeldvorming over bij wie er niet direct mee te maken heeft.
Veel mensen met een psychische kwetsbaarheid kunnen zich, vaak uit schaamte, in een gesprek met een zorgverlener veel beter voordoen dan ze op dat moment zijn. Zelfs een psychiater kijkt daar niet altijd doorheen. Laat staan iemand die weinig van psychiatrie weet en begrijpt. Ook zijn die gesprekken momentopnames; dezelfde persoon, zeker bij een bipolaire stoornis, kan er enkele maanden later heel anders aan toe zijn. In een keukentafelgesprek of een gesprek over een geschikte dagbesteding, scholing of beschut werk worden daardoor snel verkeerde conclusies getrokken.

- "Verwarde mensen op straat": voorkomen is beter dan genezen
Als de politie in actie komt bij verwarde personen op straat, gaan zij daar sinds kort in Deventer op af samen met iemand van Dimence. Prima! Het voorkomt dat mensen met een psychiatrisch probleem worden gecriminaliseerd of andere mensen onnodig worden 'gepsychiatriseerd'. In de pilot 'street triage' blijkt dat het ook de politie soms nog aan ggz-kennis ontbreekt, vooral bij de bejegening.
Maar de 'verwarde personen' waar de politie mee te maken krijgt zijn slechts het topje van de ijsberg. Veel meer mensen die buiten de instellingen moeten herstellen krijgen een ernstige terugval. En hoe langer goede hulp dan uitblijft, hoe ernstiger de blijvende schade voor de cliënt kan zijn.

- Dringend advies van de GGZ-cluster van de ASDD/WMO-raad: schakel ervaringsdeskundigen in!
Een ervaringsdeskundige is iemand die zelf een psychiatrische beperking heeft, daar inmiddels goed mee kan omgaan, en die een gedegen opleiding heeft gevolgd om zijn/haar kennis in te zetten bij de zorg voor psychiatrische cliënten. Zij blijken een bijzonder waardevolle rol te kunnen spelen.
Zij begrijpen de cliënten beter en de cliënten hebben meer vertrouwen in lotgenoten dan in andere hulpverleners. Bij Dimence en bij het Zelfregiecentrum van Vriendendiensten Deventer spelen ervaringsdeskundigen inmiddels een belangrijke rol. Laat de gemeente Deventer hen daarin zo snel mogelijk volgen, bijvoorbeeld in de sociale wijkteams. In het belang van een heel kwetsbare groep Deventenaren.

Meer informatie:

Heico Klumpen, vz cluster ggz ASDD | heico@concepts.nl

